

JORNADA EL TABAC ES COSA DE TOTS

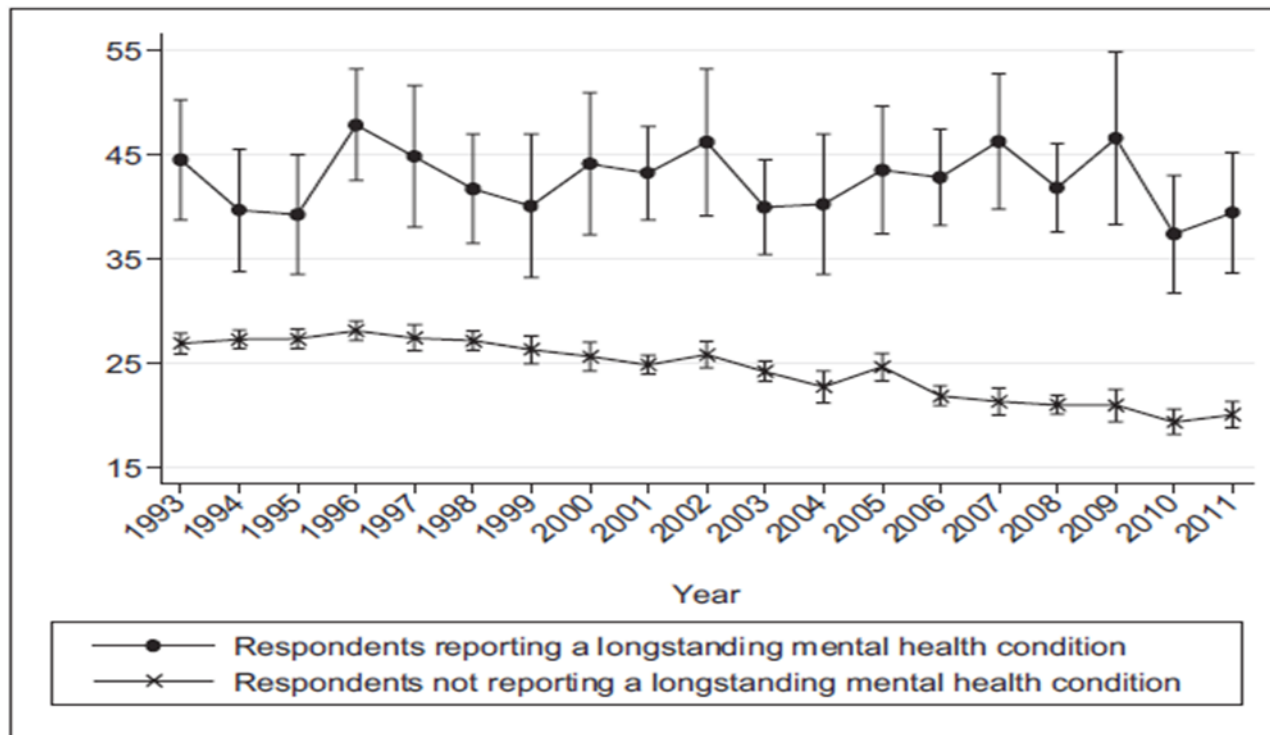
PINEDA DE MAR
17 | 05 | 2018

**Salut mental i seguretat en el
tractament farmacològic en
tabaquisme**

Les polítiques preventives

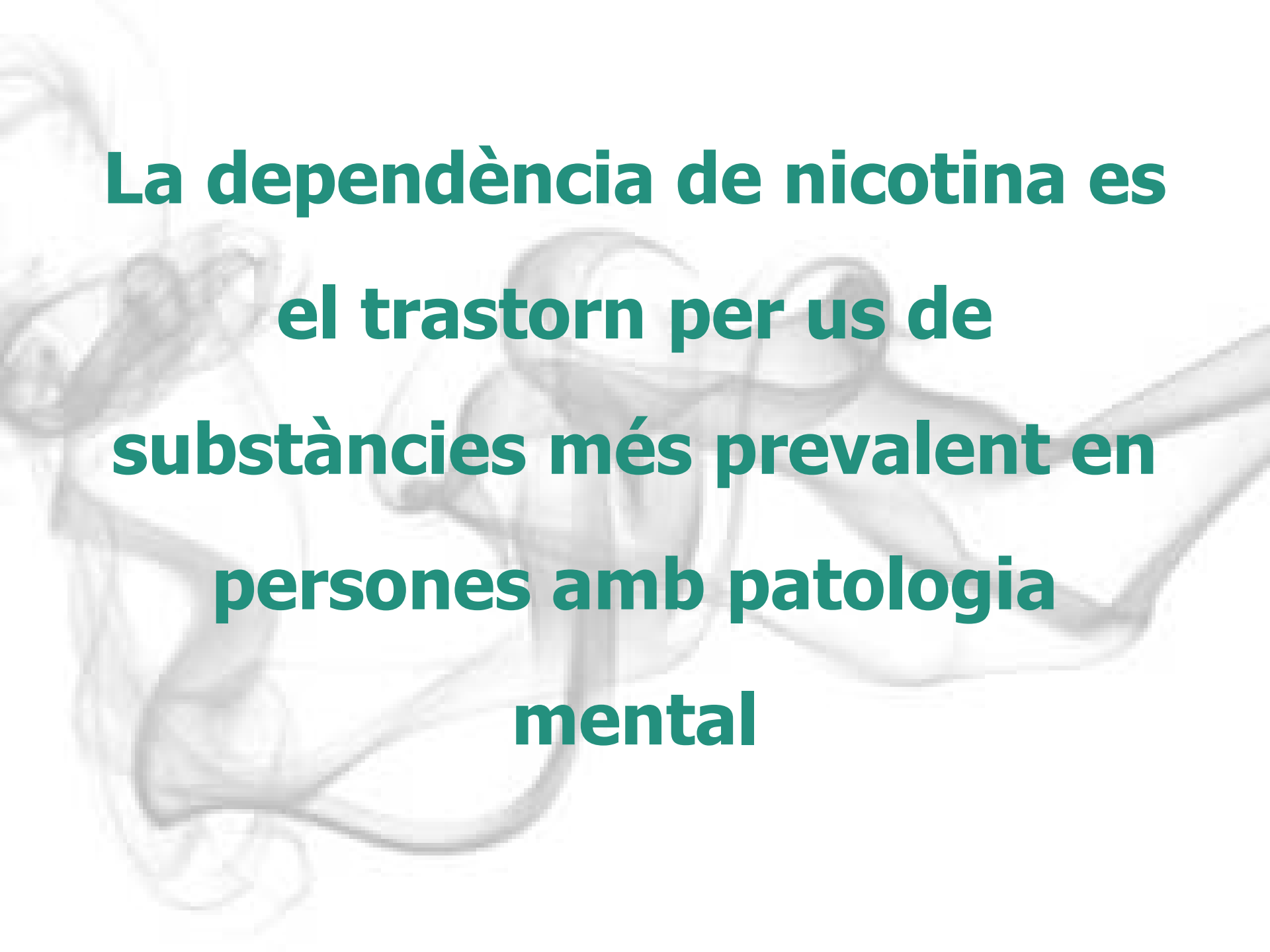
Han fet ↓ la prevalença a població general

PACIENTS PSIQUIÀTRICS

↓anual mitja
-0.07% (no
sig)

↓anual mitja
-0.48% (sig)

**La dependència de nicotina es
el trastorn per us de
substàncies més prevalent en
persones amb patologia
mental**

DIAGNOSTICS PSIQUIÀTRICS

Table 3 Smoking Status among Respondents According to Psychiatric Diagnosis at Any Time in Their Life

Lifetime diagnosis	US population, %	Current smoker, %	Lifetime smoker, %
No diagnosis	49.0	15.5	32.3
Any diagnosis	51.0	33.4*	56.3*
Social phobia	5.0	30.6*	51.6*
Agoraphobia	1.3	43.0*	62.8*
Panic disorder	4.4	39.6*	60.9*
Major depression	18.2	34.0*	53.8*
Dysthymia	4.9	39.9*	60.2*
Specific phobia	0.5	22.0*	52.7*

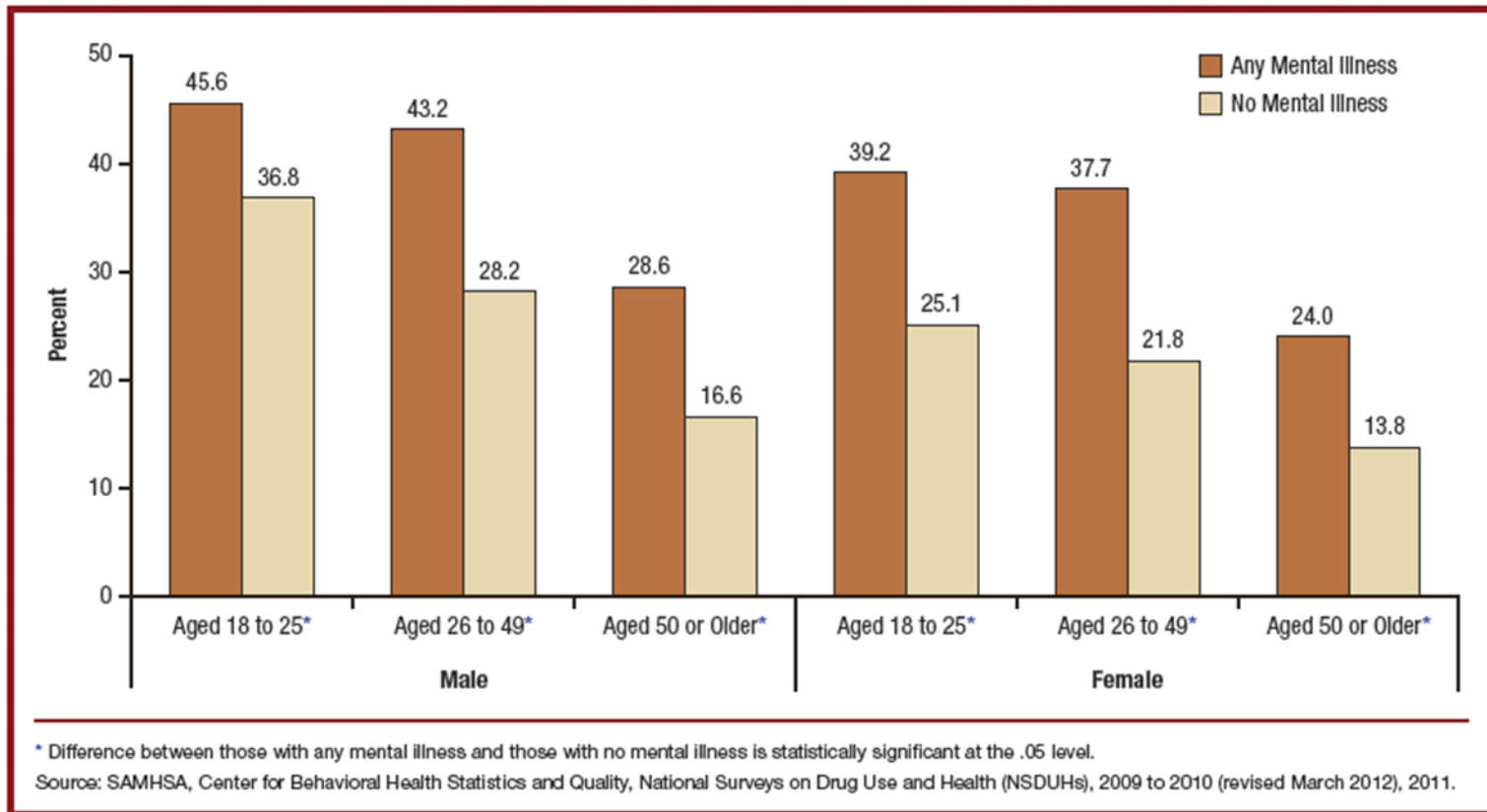
Tenir un diagnòstic psiquiàtric actual ↑en 3.23 vegades el risc de ser fumador (OR=3.23, 95% CI 3.11 to 3.35)

Antisocial personality, or conduct disorder	4.7	52.4*	69.7*
Generalised anxiety disorder	4.5	34.6*	55.9*
Drug abuse or dependence	10.3	53.6*	75.4*
Mania or hypomania	6.0	43.7*	58.2*

All estimates and significance tests accounted for the National Epidemiologic Survey on Alcohol and Related Conditions survey design. Significance tests conducted using Wald tests.

*Compared with those with no diagnosis, difference was statistically significant, $p < 0.001$.

Consum de tabac (per edat i sexe)

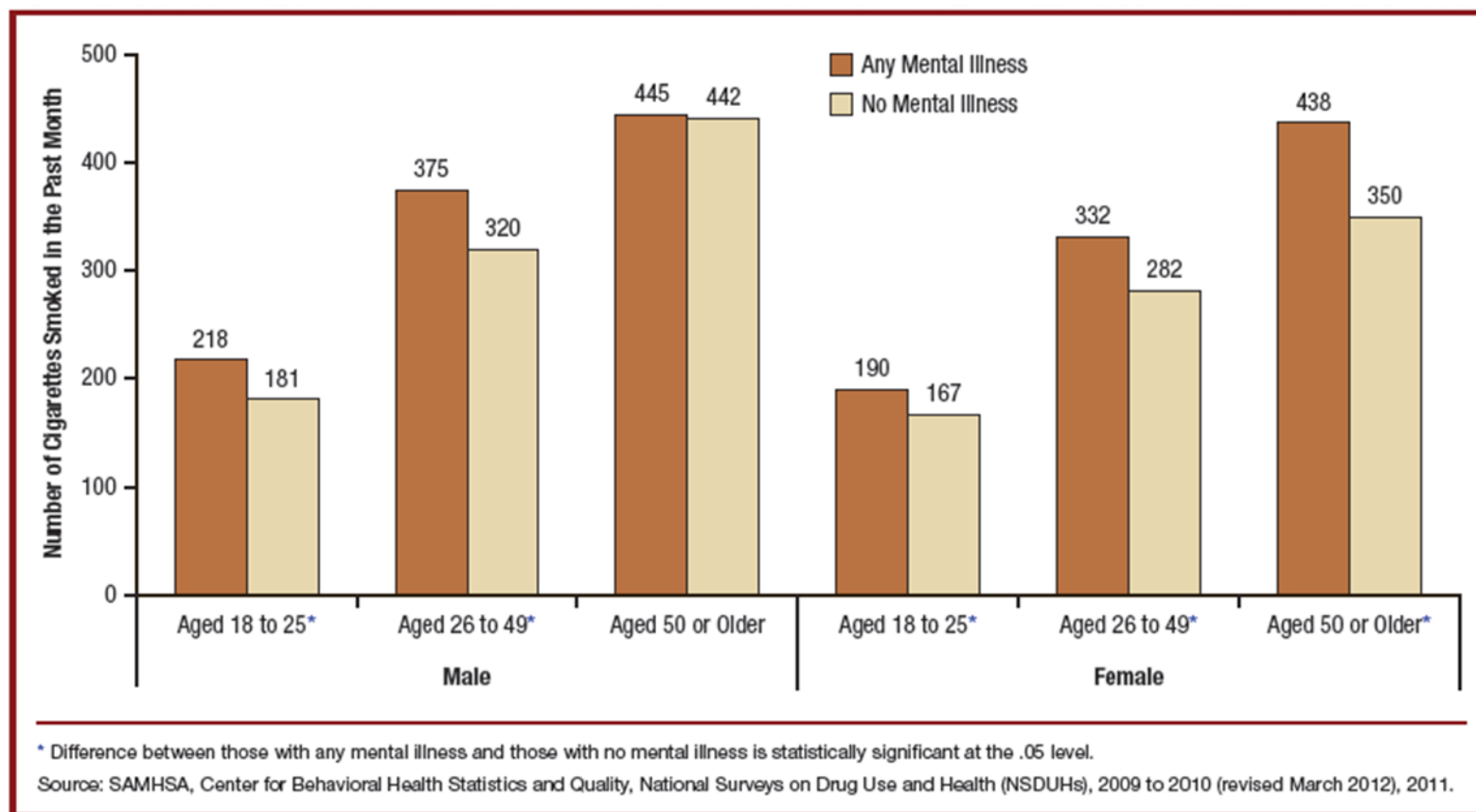
Substance Abuse and Mental Health Services Administration, Center for Behavioral Health Statistics and Quality. (February 5, 2013). The NSDUH Report: Smoking and Mental Illness. Rockville, MD.

Característiques del tabaquisme en pacients psiquiàtrics

- Consum de més cigarretes al dia**
- Inhalació més profunda**
- Nivells més alts de CO i cotinina**
- Dependència més alta (test de Fagerström)**
- Més símptomes d'abstinència**
- Més símptomes afectius**
- Més dificultats per a deixar de fumar**

Fumadors més greus

Nombre de cigarretes/dia (per edat i sexe)

Substance Abuse and Mental Health Services Administration, Center for Behavioral Health Statistics and Quality. (February 5, 2013). The NSDUH Report: Smoking and Mental Illness. Rockville, MD.

Riscos mèdics a la població psiquiàtrica

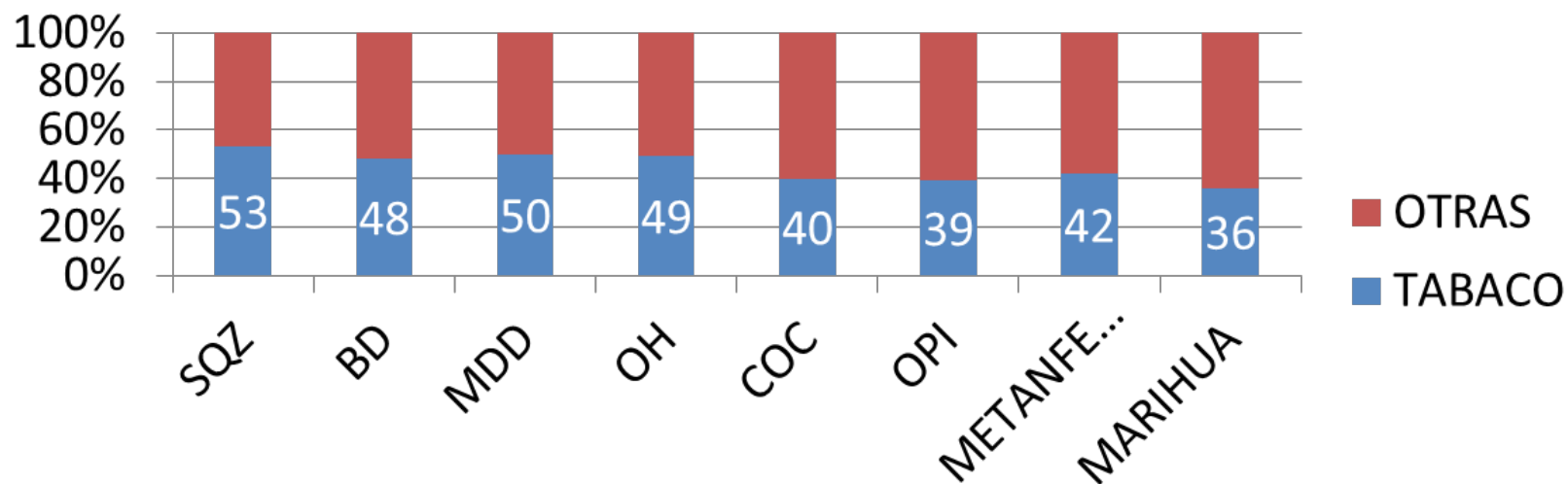
- **Taxes més grans de malaltia neoplàsica en pacients depressius**
- **Taxes més grans de mortalitat en esquizofrènia**
 - **Malaltia cardiovascular**
 - **Patologia respiratòria**
 - **Neoplàsia pulmonar**
- **Taxes més grans de mortalitat en alcohòlics**
 - **Malaltia cardiovascular**
 - **Neoplàsies cap, coll, pulmó**

Riscos mèdics a la població psiquiàtrica

Pacients amb trastorns mentals greus

- **Moren 25 anys abans que la població general**
 - **Trastorns vasculars**
 - **Trastorns cardíacs**

✓ Mortalitat atribuïble al tabaquisme

↑ **pobresa**
↑ **la estigmatització**

Quina importància té el tabaquisme a la patologia psiquiàtrica?

- **Presencia important de fumadors**
- **Característiques clíniques especials**
- **Repercussió en morbi-mortalitat**
- **Abordatges terapèutics diferents ?**

Dificultats des del sistema sanitari

- **El tabaquisme del pacient psiquiàtric: “tema menor”**
- **Entorn fumador, “pro-fumador”**
- **Infradiagnòstic**
- **Es desaconsella la cessació:**
 - **Por a la descompensació**
 - **Por al fracàs**

Com s'ha de procedir?

- **Es fa consell mínim, però pocs tractaments en Atenció Primària**
- **Necessitat de formar en tabac als especialistes de salut mental**
- **Formació específica a altres professionals implicats**

Que podem oferir?

- **Tres abordatges diferents**
 - Sensibilització
 - Reducció
 - Cessació
- **La intervenció s'escollirà**
 - Estat psicopatològic
 - Motivació
 - Estadi de canvi

Reducció

- **Persones amb dependència greu, ambivalents i amb gran ansietat**
- **Primer reducció de consum:**
 - Estratègia de reducció del dany
 - Reducció controlada de cigarretes
 - Manteniment amb nicotina segur
 - ← ↓ real de toxines i carcinògens?
 - Marcadors biològics viables
- **Disminució >50%, més de 4 mesos**
- **Reducció sostinguda a llarg termini?**

Cessació

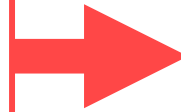
- **Intervencions psicològiques**
 - motivacionals
 - estratègies d'afrontament
 - prevenció recaigudes
- **Intervencions farmacològiques**
 - Teràpia substitutiva amb nicotina (TSN)
 - Bupropió
 - Vareniclina

Intervenció farmacològica

- **Fàrmacs de 1ª línia:**
TSN, bupropió, vareniclina
- **Estudis en població psiquiàtrica, amb**
eficàcia en depressió, trastorns psicòtics,
trastorns d'ansietat, addiccions
- **Precaucions generals:**
 - **Contraindicacions**
 - **Interaccions**
 - **Ajust dosi de psicofàrmacs (abstinència)**

Interacció tabac-psicofàrmacs

Hidrocarburs aromàtics
Cadmi, nicotina, CO

Isoenzimes CYP
Citocrom p450

Disminució de concentracions plasmàtiques

- **Antidepressius** imipramina, clorimipramina, fluvoxamina, trazodona, desipramina
- **Ansiolítics** alprazolam, diazepam, lorazepam
- **Antipsicòtics típics** haloperidol, clorpromazina
- **Antipsicòtics atípics** olanzapina, clozapina

Intervenció farmacològica

- **Fumadors greus:**
 - Nivells més alts de CO i cotinina
 - Puntuacions altes en test de Fagerström
 - Més símptomes de abstinència
 - Més símptomes afectius
- **Millors resultats amb:**
 - Dosis adequades de TSN
 - Vareniclina alta eficàcia
 - Combinacions de tractaments
 - Tractaments més llargs

VARENICLINA i BUPROPIO

Precaucions especials

Alerta neuropsiquiàtrica

Humor depresiú, agitació, canvis de conducta, ideació suïcida, suïcidi

Alerta cardiològica

Angor, arritmies, infart agut de miocardi

La FDA i la EMA promouen un assaig clínic

Evaluating Adverse Events in a Global Smoking Cessation Study EAGLES

Cardiac Assessments of Smoking Cessation Treatments CATS

Países participantes

Canada
United States
Argentina
Brazil
Chile
Mexico
South Africa
Russian
Federation
Bulgaria
Slovakia
Germany
Spain
Denmark
Finland
Australia
New Zealand

Neuropsychiatric safety and efficacy of varenicline, bupropion, and nicotine patch in smokers with and without psychiatric disorders (EAGLES): a double-blind, randomised, placebo-controlled clinical trial

Robert M Anthenelli, Neal L Benowitz, Robert West, Lisa St Aubin, Thomas McRae, David Lawrence, John Ascher, Cristina Russ, Alok Krishen, A Eden Evins

JAMA Intern Med. doi:10.1001/ja

Published online April 9, 2018. | **Original Investigation**

Cardiovascular Safety of Varenicline, Bupropion, and Nicotine Patch in Smokers A Randomized Clinical Trial

Neal L. Benowitz, MD; Andrew Pipe, MD; Robert West, PhD; J. Taylor Hays, MD; Serena Tonstad, MD, PhD; Thomas McRae, MD; David Lawrence, PhD; Lisa St Aubin, DVM; Robert M. Anthenelli, MD

EAGLES i CATS

Resultats

Cohort no psiquiàtrica 3984

Cohort psiquiàtrica 4074

Mes efectes adversos neuropsiquiàtrics (NP) en la cohort psiquiàtrica

Ni vareniclina ni bupropió van incrementar els efectes adversos NP en comparació amb TSN o placebo

No hi ha evidència que els tractaments farmacològics per a deixar de fumar incrementin el risc de efectes adversos cardiovasculars

CONCLUSIONS

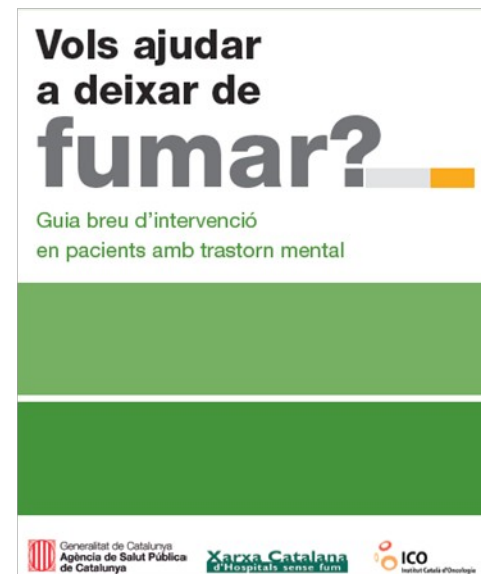
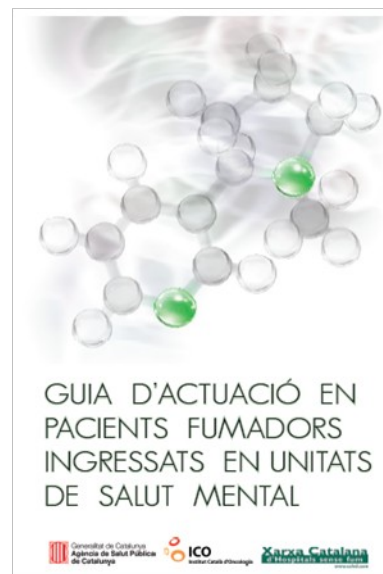
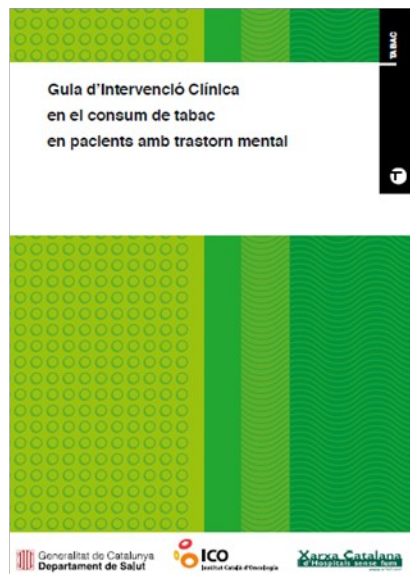
Els pacients psiquiàtrics volen i poden deixar de fumar

Els tractaments que faríem servir per a fumadors de alta dependència son útils i segurs en aquests pacients

Es recomana fer servir estratègies farmacològiques i psicològiques, fer seguiments més intensius i de més llarga durada

La vareniclina es especialment eficaç i segura en aquesta població, així com la TSN combinada

La reducció com pas previ a la cessació pot ser útil en fumadors de moltes cigarretes i baixa autoeficàcia, amb molta por al fracàs

<http://www.xchsf.cat/activitats.php?id=8>

CAMPANYA LA SALUT SOM TOTS
www.pinedademar.cat

BIBLIOGRAFIA

- **McCool RM, et al. Why do so many drug users smoke? J Subst Abuse Treat. 2003;25:43-9.**
- **Hughes et al. Efficacy of nicotine patch in smokers with a history of alcoholism. Alcoholism: Clinical and Experimental Research 2003 06;27(6):946-954**
- **John U, et al. Probabilities of alcohol high-risk drinking, abuse or dependence estimated on grounds of tobacco smoking and nicotine dependence. Addiction 2003; 98:805-14.**
- **Kimber P. et al. Smoking Cessation Services in U.S.Methadone Maintenance Facilities. Psychiatric Services 2004; 55:1258–1264.**
- **Bierut LJ, et al. A genomic scan for habitual smoking in families of alcoholics: common and specific genetic factors in substance dependence. Am J Med Genet A. 2004;124:19-27.**
- **Prochaska JJ, et al. A meta-analysis of smoking cessation interventions with individuals in substance abuse treatment and recovery. J Cons Clin Psych 2004; 72:1144-1156**
- **Michael D. et al. Nicotine Replacement Therapy Patterns Of Use After A Quit Attempt Among Methadone-Maintained Smokers. J Gen Intern Med 2006; 21:753–757.**
- **Hughes JR, Kalman D. Do smokers with alcohol problems have more difficulty quitting?. Drug Alcohol Depend 2006;82:91-102.**
 - **Ritcher KP. Good and bad times for treating cigarette smoking in drug treatment. J Psychoact Drugs 2006; 38:211-215.**

- **Gulliver et al. Smoking cessation and alcohol abstinence: What do the data tell us? Alcohol Research & Health 2006;29(3):208-212**
- **Nancy. Is tobacco treatment effective for substance use outcomes? Evidence from a statewide treatment survey. US: ProQuest Information & Learning; 2008**
- **Baltieri et al. Effects of topiramate or naltrexone on tobacco use among male alcohol-dependent outpatients. Drug Alcohol Depend. 2009 Nov 1;105(1-2):33-41**
- **Cooney et al. Smoking cessation during alcohol treatment: a randomized trial of combination nicotine patch plus nicotine gum. Addiction 2009 Sep;104(9):1588-1596**
- **Tsoi et al. Efficacy and safety of bupropion for smoking cessation and reduction in schizophrenia: systematic review and meta-analysis. Br J Psychiatry 2010; 196, 346–353**
- **Schroeder SA et al. Confronting a Neglected Epidemic: Tobacco Cessation for Persons with Mental Illness and Substance Abuse Problems. Annu. Rev. Public Health 2010; 31:1–18.**

- **Hong et al.** Effects of Moderate-Dose Treatment With Varenicline on Neurobiological and Cognitive Biomarkers in Smokers and Nonsmokers With Schizophrenia or Schizoaffective Disorder. *Arch Gen Psychiatry* 2011 online August 1
- **Nieva et al.** Simultaneous versus delayed treatment of tobacco dependence in alcohol-dependent outpatients. *Eur.Addict.Res.* 2011;17(1):1-9
- **Hays et al.** Varenicline for tobacco dependence treatment in recovering alcohol-dependent smokers: an open-label pilot study. *J.Subst.Abuse Treat.* 2011 Jan;40(1):102-107
- **Karam-Hage et al.** Bupropion-SR for smoking cessation in early recovery from alcohol dependence: a placebo-controlled, double-blind pilot study. *Am.J Drug Alcohol Abuse* 2011 Nov;37(6):487-490
- **Tsoh et al.** Stopping smoking during first year of substance use treatment predicted 9-year alcohol and drug treatment outcomes. *Drug Alcohol Depend.* 2011 Apr 1;114(2-3):110-118
- **Williams et al.** A randomized, double-blind, placebo-controlled study evaluating safety and efficacy of varenicline for smoking cessation in patients with schizophrenia or schizoaffective disorder. *J Clin Psychiatry* 2012; 73(5), 654-660.
- **Anthenelli RM, Benowitz NL, West R, Aubin LS, McRae T, Lawrence D, et al.** Neuropsychiatric safety and efficacy of varenicline, bupropion, and nicotine patch in smokers with and without psychiatric disorders (EAGLES): a double-blind, randomised, placebo-controlled clinical trial. *Lancet* 2016;387:2507-20.